

Cec diabòlic

Un relat de: [Lluís Pagès](#)

El repicó rítmic del bastó blanc contra les polides rajoles de terra no va destorbar els jugadors del club. Aquella tarda d'hivern, amb un vent desfermat a fora, estaven concentrats davant dels taulers amb els cossos inclinats cap endavant, talment com si remenessin els tions d'una llar de foc. No va ser fins que el bastó va impactar lleugerament contra el meu taló que em vaig adonar que un estrany havia accedit a la sala de joc. I era estrany no perquè exhibís tots els senyals d'una persona cega, amb bastó blanc, pas pausat, l'esquena rígida i el cap ben dret, sinó per la seva curiosa manera d'anar vestit: el coll enlairat del llarg abric de pell girada li tapava quasi bé tota la cara, on les ulleres fosques d'ample barnilla i el barret de llana negra al cap només deixaven al descobert una barbata canosa que recobria una pell de color incert. Les mans, protegides amb uns guants foscos, engrapaven el bastó i el coll de l'abric amb una determinació i una fermesa que feien desdir de qualsevol intent de convidar a deixar ambdues coses al penjador de l'entrada. Quan em vaig dirigir cap a ell per a demanar-li si volia jugar, de la seva butxaca esquerra va treure un tros de paper i amb la mà dreta va començar a foradar-lo amb un punxó que s'havia tret de l'altra butxaca. El resultat fou un reguitzell de petits orificis disposats geomètricament que vaig identificar de seguida com un missatge en Braille. Un company del club, ensinistrador de gossos pigalls, va resseguir amb la punta dels dits el relleu misteriós que havia escolpit el personatge damunt del paper i va dir-me a cau d'orella: aquí diu "Negres". El vam guiar cap a un tauler especialment dissenyat per a jugadors amb aquesta minusvalia: cada peça duia un apèndix a la base que s'inseria en el forat practicat al bell mig de cada casella de l'escaquer, permetent al jugador orb d'identificar-la, en resseguir amb els dits la seva forma, sense desfer la posició. El nostre nouvingut, però, va respondre a la meua primera jugada dirigint la seva mà cap al seu cavall de Rei sense que els seus dits topessin amb cap altra figura del seu exèrcit; després, un lleuger toc al botó superior del rellotge; seguidament, amb uns moviments iteratius que recordaven el picasoques en plena acció, amb el punxó va anotar la jugada a la plantilla. Tot plegat, amb una naturalitat més pròpia dels moviments d'un autòmata perfectament ajustat que no pas la d'un ésser viu amb severes restriccions físiques. Peça tocada, peça jugada, com si res. L'única explicació a aquestes reaccions tan allunyades d'un cec comú podria ser el d'una persona molt avesada a jugar als escacs, que ha pres la mida a totes i cadascuna de les distàncies necessàries per a un bon desenvolupament del joc: el tauler, les peces, el rellotge i la plantilla sempre en la mateixa posició relativa. Si bé al començament de la partida és més senzill recordar on és cada peça, en entrar al mig joc la cosa es complica per a qualsevol jugador a cegues. Aquest anònim rival, però, no semblava que l'enrevessament de la posició l'afectés en la velocitat de joc. Rumiava la jugada en una postura hieràtica, per a fer a continuació el moviment amb un aplom i una seguretat dignes del vident més experimentat. El joc va anar aplegant cada vegada més públic al voltant de la taula. Una partida a cegues és espectacular arreu. Jo havia aconseguit una posició enganyosa al primer cop d'ull: tot i tenir una peça menor d'avantatge, l'amenaça negra Cxf5 seguit de Db2+ conduïa al mat del Rei blanc en sis jugades.

Blanques: Re2, Db7, Tc1, Tg1, Ca8, Cf5, Pe4

Negres: Rf7, Da3, Tc5, Tc6, Cg7, Pc7, Pe3, Pe5

Havia de trobar una forma d'alliberar-me d'aquest cop guanyador del meu intrigant contrincant. Va ser aleshores, amb la bandera del rellotge a punt de caure, quan em decidí per la següent continuació:

1. Txg7+, Rf6
2. Dxc6+

Aquest segon sacrifici va produir una reacció sorprenent en el rival: el seu punxó s'enfonsà una i altra vegada en el palmell de la seva mà esquerra sense que ni una gota de sang brollés de cap de les incisions que travessaven la pell del guant. El punxó, per fer-ho encara més irreal, sortia de la carn lluent com una patena, sense cap reste del líquid preciós. A mi, en veure aquest prodigi, si en aquell precís moment em punxen tampoc em treuen sang. No vaig tenir temps de reflexionar més sobre aquest fet sobrenatural perquè la resposta de les negres era forçada i el desenllaç es produí tot seguit:

2. ..., Txc6
3. Txc6+, Dd6
4. Txd6+, cxd6
5. Cc7, d5
6. Cxd5+, Re6
7. Te7++

Amb la curiosa posició final encara dibuixada sobre el taulell, el jugador de les negres s'aixecà d'una revolada i

fugí per la porta com esperitat, sense donar temps de reaccionar a ningú i, el que és més rar encara, sense topar amb cap dels membres del club que es trobaven aleshores a la sala. Si no hagués estat pel fort vent que bufava fora, l'udol que vam sentir en obrir la porta precipitadament era ben bé un lament punyent sorgit del racó més profund d'una ànima turmentada, un crit de desesperació i derrota que ens va glaçar les sangs. Per què el perfil d'una creu llatina dibuixada per les peces sobre l'escaquer havia provocat aquesta reacció de pànic sobtat? Només la plantilla amb les jugades anotades, el punxó i el seu bastó blanc recolzat contra la taula restaven com a testimoni de la seva presència. Quan va resseguir amb els dits els forats que hi havia dins de l'espai on el jugador de les negres havia escrit el seu nom, el nostre expert en Braille va dir-nos en veu alta: tan sols hi ha tres números, 666.